

Opis przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zbąszynek na lata 2019 - 2031

I. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Zbąszynek, przygotowana została na lata 2019 – 2031. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 oraz z 2018, poz. 1000, 62, 1366, 1693 i 1669), dalej zwana Ustawą.

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie uaktualniana przyjęto następujące założenia:

1. Dla roku 2019 przyjęto wartości wynikające z planowanych kwot wynikających z projektowanego budżetu Gminy Zbąszynek.
2. Dla lat 2020-2031 przyjęto wartości z uwzględnieniem korekty merytorycznej, w większości z uwzględnieniem stałego procentowego wzrostu bądź w uzasadnionych przypadkach wartości stałych.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy. Niestabilność i nieprzewidywalność cykli gospodarczych nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długookresowych.

II. Prognoza dochodów

Prognozy dochodów dokonano przy następujących założeniach:

W dochodach ogółem dokonano podziału na dochody majątkowe i bieżące.

1. W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:
 - a) podatki i opłaty lokalne (wyszczególniając podatki: od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn oraz opłaty: skarbowe, targowe, za zezwolenie na sprzedaż alkoholu oraz pozostałe podatki i opłaty),
 - b) udział w podatkach centralnych budżetu państwa (wyszczególniając: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – PIT oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych – CIT),
 - c) subwencje z budżetu państwa (wyszczególniając subwencje: oświatową, wyrównawczą),
 - d) dotacje (wyszczególniając dotacje: na zadania zlecone i powierzone, na zadania własne),
 - e) dofinansowanie z innych źródeł jednostek samorządu terytorialnego,
 - f) pozostałe dochody bieżące (wyszczególniając m.in.: dochody z kar i grzywien, wpływy z usług i inne).
2. W dochodach majątkowych prognozowano w podziale na kategorie:
 - a) dochody z majątku,

b) dotacje na inwestycje (pozostałe środki na inwestycje).

Wszystkie wymienione kategorie wybrane zostały na podstawie paragrafów klasyfikacji budżetowej. Kategorie dochodów bieżących prognozowano za pomocą wskaźników inflacji oraz danych historycznych. Posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii wskaźnik.

Wskaźniki nadane w poszczególnych kategoriach przedstawiają się następująco:

- Podatki i opłaty lokalne, wzrost każdego roku, począwszy od 2020 o ok. 2,3 %, z wyłączeniem:
 - II. Podatek od nieruchomości – w roku 2019, patrząc na średnią przyjętych stawek zaplanowano 2,3 % wzrost. Plan ustalono na podstawie szacowanej wstępnie podstawy wymiaru i przyjętych parametrów jednostkowych. Dane zostały oszacowane na podstawie własnych założeń, z uwzględnieniem corocznego wzrostu o wskaźnik inflacji oraz podstawy wymiaru podatku.
- Podatek rolny – w roku 2019 ustalono dochody w oparciu o aktualny wymiar i przygotowaną do powzięcia, obniżoną kwotą górnej granicy ceny skupu żyta do wysokości 50,00 zł za 1 ha. W przedziale lat 2020 – 2031, przyjęto wzrost o ok. 1 % - wskaźniki zostały oszacowane na podstawie danych historycznych. Podstawą do wyliczenia wskaźnika jest średnia cena skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy.
- Udział w podatkach centralnych w latach 2019 - 2020 dynamika proporcjonalna do wartości przyjętych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa dla wpływów z PIT i CIT, następnie od roku 2021 – uśrednione wartości z lat poprzednich – wzrost o ok. 2,3%.
- Subwencje:
 - Oświatowa, zgodnie z projektem założeń MEN bądź przewidywaną korektą o inflację,
- Dotacje, realne wielkości przyjęte do budżetu roku 2019, a w latach następnych uśrednione zwiększenie o ok. 2,0%,
- Dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego – dla roku projektowanego przyjęto wartości wynikające z budżetu roku 2019, w latach 2020 - 2022 przewidywane wykonanie, patrząc na kontynuację zawartych umów, a w latach następnych kwotę w wysokości ok. 500.000,00 zł – 1.000.000,00 zł w zakresie dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje, natomiast dotacje i środki na cele bieżące od roku 2020 skorygowano o średni wskaźnik inflacji w wysokości ok. 2% i jednocześnie korektą merytoryczną biorąc pod uwagę realizowane zadania.
- Pozostałe dochody, wzrost o uśredniony stopień inflacji, z wyłączeniem:
 - Wpływy z usług oraz z najmu i dzierżawy w 2019 roku zostały oszacowane na podstawie przyjętych stawek i szacunkowego wykonania w trzech ostatnich latach budżetowych. W kolejnych latach wzrost dochodów został oszacowany na podstawie danych historycznych: wpływy z usług – wzrost coroczny o ok. 2 %, dochody z najmu dzierżawy – wzrost coroczny od 2020 roku o ok. 2%,
 - Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste oraz odsetki – w związku z brakiem możliwości oszacowania wpływów w latach następnych pozostały one na poziomie przyjętych wartości w roku 2019,

- Dochody z tytułu realizacji zadania związanego z utrzymaniem czystości i porządku w gminach zaplanowano na podstawie badania rynku i projektowanych kalkulacji cen jednostkowych.
- Dla roku 2019 oraz 2020 zaplanowano dochody z tytułu zwrotu podatku VAT od realizowanego przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

Dochody o charakterze majątkowym w podziale:

- Sprzedaż majątku, zaplanowano w latach 2019 - 2031, W projektowanym roku budżetowym, planuje się sprzedaż gruntów pod potrzeby inwestycyjne oraz sprzedaż gruntów pod zabudowę mieszkaniową. Dodatkowo, biorąc pod uwagę nieskuteczne przetargi, dotyczące sprzedaży obiektu - Pałacu w Dąbrówce Wlkp., kontynuuje się procedurę w roku 2019; z uwagi na bezpieczeństwo prognozy nie ujęto przedmiotowej kwoty w planie dochodów ze sprzedaży mienia gminnego. W latach 2020 - 2031 zaplanowano stałą kwotę, związaną ze zbyciem gruntów pod zabudowę mieszkaniową i inwestycyjną w wysokości 750 tys. zł.
- Dotacje na inwestycje zaplanowano na lata 2019 - 2031. Stanowią one m.in. refundację środków poniesionych w roku bieżącym, bądź poprzedzającym rok budżetowy, z uwzględnienia dotacji, w związku z realizacją zadań z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych oraz pozyskanych środków na realizację zadań w danym roku budżetowym w drodze zawartych umów i porozumień z innymi jednostkami bądź programów rządowych. W roku 2019 zaplanowano realne wartości wynikające z projektowanego budżetu. W roku 2020, dane wynikające z kontynuacji zawartych umów. Począwszy od roku 2021 przyjęto wartości nie przekraczające 1 mln. z uwagi na ostrożnościowe podejście do prognozowania.

Uzyskane w oparciu o powyżej przedstawiony sposób, wartości poszczególnych składników dochodowych w podziale na bieżące i majątkowe, podsumowano w dochody ogółem. Zestawienie ogólnych kwot dochodów Gminy, przedstawiono w Załączniku Nr 1.

III. Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń i składek od nich naliczanych, obsługi długu oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów jst.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2019 przyjęto planowane kwoty w budżecie Gminy. W kolejnych latach, w zależności od rodzaju wydatków, uwzględniono przyrost o założony wskaźnik, z uwzględnieniem niewielkich korekt.

W wydatkach bieżących, prognozowano w podziale na kategorie:

1. Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne) przyjęto na podstawie skorygowanego wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a w latach 2020 – 2031 - wzrost o ok. 2,3 %.
2. Wydatki związane z obsługą zadłużenia, wyliczone zostały zgodnie z harmonogramem spłat kredytów i pożyczek w latach 2019 – 2031 z założeniem bezpiecznego poziomu oprocentowania dla przychodów prognozowanych.

3. Wydatki związane z funkcjonowaniem jst – dla roku 2019 zaprojektowano wartości wynikające z prognozowanych kwot w budżecie Gminy, od roku 2020 do 2031 przyjęto coroczny wzrost o ok. 2,3 %.
4. W ramach ogólnej struktury wydatków, wyszczególniono kwoty po stronie bieżącej i majątkowej przeznaczone na realizację przedsięwzięć w budżecie dla roku 2019 i wyszczególnionych lat kolejnych, w zależności od przyjętego okresu ich realizacji.

IV. Inwestycje (wydatki majątkowe)

Wydatki majątkowe będące przedsięwzięciami w okresie objętym prognozą zostały rozpisane w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie WPF na lata 2019 - 2031. Ponadto w wydatkach majątkowych ujęto inwestycje, których okres realizacji nie przekroczy jednego roku, w związku z czym nie zostały zawarte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć. Ustalono również, iż całość środków pochodzących z dochodów bieżących, pozostałych po spłacie zadłużenia i pokryciu wydatków bieżących, z uwzględnieniem ewentualnego przychodu długoterminowego, będzie przeznaczana na inwestycje dla roku projektowanego i w całym okresie objętym prognozą.

V. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu.

Patrząc na wynik budżetu, różnicę pomiędzy planowanymi dochodami ogółem, a wydatkami ogółem budżetu w projektowanym roku 2019 budżet jest deficytowy. W planie deficyt pokryty jest przychodami z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych. W roku 2020 widnieje nadwyżka budżetowa, która powiększona o planowane przychody długoterminowe przeznaczona jest na spłatę zadłużenia z lat poprzednich. Począwszy od roku 2021, planowana nadwyżka budżetowa w całości przeznaczona jest na spłatę zadłużenia z lat poprzednich.

VI. Przychody

W prognozowanym roku 2019, po stronie przychodów ujęto planowane do zaciągnięcia kredyty i pożyczki długoterminowe. W przyjętych założeniach nie przewiduje się innych przychodów. W ramach zaplanowanych przychodów z tytułu kredytów i pożyczek na rok 2019 wyszczególnia się kredyt długoterminowy w wysokości 11.000.000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie deficytu budżetu w kwocie 8.579.061,79 zł oraz spłatę kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w wysokości 2.420.938,21 zł. W związku z założeniem realizacji zadań majątkowych, wynikających z załącznika nr 2, stanowiącego wykaz przedsięwzięć do WPF, biorąc pod uwagę projektowaną konstrukcję budżetu, zaplanowano przychody długoterminowe na 2020 rok. Wielkość planowanych przychodów długoterminowych dla 2020 roku wynosi 2.000.000,00 zł.

VII. Rozchody

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2031. Szczegółowe wartości spłat dla poszczególnych lat przedstawia Załącznik Nr 1. Odsetki zaplanowano z dużą dozą ostrożnościową, uwzględniając możliwe zmiany stawki WIBOR. Pomimo możliwości wyłączenia z rocznego wskaźnika spłaty odsetek, zgodnie z art. 243 ust 3a, z takiej możliwości nie skorzystano, dla bezpieczeństwa prognozy długoterminowej w całym okresie projektowania. Biorąc pod uwagę obwarowania wskaźnikowe, gmina spełnia relacje, wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych, gdzie liczony indywidualnie dla każdej jednostki, wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (lewa część wzoru), przypadający na projektowany rok budżetowy, wynosi 5,57 % i jest mniejszy od dopuszczalnego wskaźnika spłaty (prawa część wzoru), ustalonego w oparciu o średnią arytmetyczną z trzech ostatnich lat, wyliczoną na podstawie obligatoryjnego wzoru, który wynosi 12,67 %, biorąc pod uwagę wykonanie roku 2016, 2017 i plan III kw. 2018. Po dokonaniu szczegółowej analizy wykonania dla roku 2018, przewidywany wskaźnik średniej arytmetycznej, wynosi 11,77 %. W pozostałym okresie objętym prognozą, tj latach 2020 - 2031 spełniony jest wskaźnik spłaty z art. 243 ufp.

VIII. Nadwyżka budżetowa

Patrząc na projektowany rok budżetowy 2019, budżet jest deficytowy. Z uwagi na kontynuację dużych inwestycji dla roku 2020 widnieje nadwyżka budżetowa która powiększona o planowane przychody z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowy daje kwotę planowanych rozchodów. W kolejnych projektowanych latach, począwszy od roku 2021 do końca spłaty zadłużenia, widnieje kwota nadwyżki adekwatna do planowanych rozchodów, co oznacza, że kwotę otrzymanej/ planowanej nadwyżki, przeznacza się na spłatę zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych.

IX. Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zbąszynek wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane, w ocenie osób sporządzających prognozę, w sposób bezpieczny. Uwzględniony podział na kategorie wykorzystane do prognozowania zapewnia możliwie dokładne odwzorowanie tendencji historycznych w latach przyszłych. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu. Prognoza dochodów i wydatków w pierwszej fazie tworzenia prognozy pozwala na realne oszacowanie możliwości inwestycyjnych Gminy. Pewnych trudności nastrocza fakt, iż prognoza musi zostać uchwalona do 2031 roku. Należy zwrócić uwagę na wysokie ryzyko prognozowania w tak znacznym horyzoncie czasowym.

Pomimo wspomnianych trudności, zgodnie z prognozą, zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z Ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na spokojne prowadzenie polityki finansowej Gminy.

